

TJÄNSTESKRIVELSE

Rev 2017-12-05

B 2017-000646

Miljö- och
stadsbyggnadsnämnden

ERSTAVIK 25:1

Ansökan om bygglov för nybyggnad av radiomast och teknikbodar

Förslag till beslut

Ansökan avslås med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Följande avgifter debiteras i samband med detta beslut, enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige (faktura skickas separat):

- avgiften för avslagsbeslutet är 5600 kronor.
- avgift för kungörelse är 6812 kronor, totalt 12 412 kronor.

Detta beslut har fattats enligt miljö- och stadsbyggnadsnämndens delegationsordning punkt S3 och S2.

Ärendet

Ärendet gäller en bygglovsansökan för nyuppsättning av en 212 meter hög fackverksmast för radioutsändning samt två stycken teknikbodar om vardera 30 kvm, sammanlagt 60 kvm. Masten stagas upp åt tre håll med staglinor vilka fästs i betongfundament som har måtten 5 x 1,5 - 2 meter. Sammanlagt placeras 6 stycken betongfundament ut på ett avstånd av 75 meter respektive 135 meter från masten. Arean av den cirkel som masten inklusive staglinor tar i anspråk är ca 57 255 kvm. Utöver anläggningen anordnas en grusad traktorstig för arbetsfordon från Östervägen till den nya etableringen. Ansökan redovisar inga inhägnader i form av stängsel kring anläggningen.

Planförutsättningar

Platsen som valts för mastens placering ligger utanför detaljplanelagt område och omfattas inte av några områdesbestämmelser.

Gällande översiktsplan, antagen år 2012, har pekat ut området som natur- och ett större rekreativområde. Enligt översiktsplanen ligger platsen inom ett område som utgör ett av de största sammanhängande grönområdena i Stockholms närhet. Området har naturvärden med stor variation av olika biotoper. Området är av riksintresse för friluftslivet och har höga upplevelse- och rekreativvärden. Befintliga verksamheter bör ges möjlighet att fortleva och utvecklas och ska vägas mot det rörliga friluftslivets, naturvårdens och

Granskad av PERSUN

kulturmiljövårdens intressen. I arbetet med aktualitetsförklaringen av nu gällande översiktsplan har området fått samma status som tidigare, dvs. natur- och rekreationsområde. Området gränsar till Nackareservatet som är ett naturreservat.

Kulturmiljövården

Området är inte utpekad som kulturhistoriskt värdefullt och kommunantikvarien har beretts tillfälle att yttra sig över förslaget. Något yttrande har inte inkommit.

Kungörelse

Ansökan kungjordes den 11 juli 2017 i Svenska Dagbladet och i Nacka Värmdö Posten, samt på Nacka kommuns anslagstavla den 14 juli 2017.

Yttranden

Remissinstanser

Ärendet har remitterats till Försvarmakten, Luftfartsverket, enheten för naturvård på länsstyrelsen Stockholm och Teracom.

Försvarmakten och Luftfartsverket har inget att erinra mot förslaget. Enheten för naturvård på länsstyrelsen Stockholm har inget att erinra i fråga om påverkan på naturmiljön. Anläggningen är placerad inom ett område som är av riksintresse för friluftslivet. De gör bedömningen att påverkan på friluftslivet i området är acceptabel eftersom anläggningen placeras i anslutning till befintlig verksamhet.

Teracom framför i sitt yttrande att samlokalisering av Bauer Media Groups utrustning är möjlig i befintliga master efter genomgång av experter. Vidare framför de att med hänvisning till rådande säkerhetsläge och hotbild, önskar de en fördjupad dialog med kommunen avseende säkerhetsaspekter kring Nackamasterna och området runt dessa innan ett eventuellt bygglov beviljas.

Organisationer och föreningar

Synpunkter har inkommit från Nacka Miljövårdsråd, Järla Orienteringsklubb, Kranglans samfällighetsförening, Svenska Turistföreningens lokalenhet Stockholm, Nacka hembygdsförening, Saltsjö-Duvnäs Fastighetsägarförening och Naturskyddsföreningen i Nacka.

Sammanfattningsvis framförs synpunkter kring mastens påverkan på området och dess värden, både natur- som rekreationsvärden. Flera påpekar att området är utpekad som riksintresse för friluftslivet och att tillgängligheten till området påverkas i negativ mening vid en etablering i området.

Privatpersoner

Sammanlagt har det inkommit yttranden från ett 60-tal privatpersoner som framför synpunkter på ansökan om bygglov. Sammanfattningsvis rör synpunkterna områdets bevarande, både vad gäller naturvärden, men också som skogsområde för friluftslivet. Etableringen skulle medföra en inskränkning på området för de som rör sig där. Riksintresset för friluftslivet med alla motionsspår, skidspår, cykelspår m.m. kommer enligt yttrandena påverkas bl.a. på grund av säkerhetsavstånd, staglinor m.m. Det allmänna intresset av tillgång till naturen och området måste gå före det enskilda intresset av

ytterligare en mast. Mastetableringen går också emot Nacka kommuns översiktsplan och uppsatta miljömål ur ett hållbarhetsperspektiv.

Flertalet påpekar också att samnyttjande i redan befintliga master borde gå före en ytterligare etablering i området. Det har även framförts synpunkter på den negativa påverkan på landskapsbilden och vyerna som påverkas av ytterligare en mast i området. De redovisade vyerna är enligt yttranden inte tillräckliga då de visar masten från ungefär samma vy. Vyer från exempelvis Hellasgården, där masten kommer synas väldigt tydligt, hade varit bättre.

Det har även framförts synpunkter på kommunens hantering av bygglovansökan med bl.a. kungörelse under semestertid. Det har också framförts önskemål om att kommunen bör kalla till sig berörda parter för att hitta en lösning kring samlokalisering av ny utrustning till befintliga master.

Sökanden

Sökanden, Bauer Media AB, har som svar på nämndens bedömning av förslaget, svarat att de fortsatt anser att hinder mot bygglov inte föreligger samt att bygglov skall meddelas i enlighet med ansökan. De anför i sitt yttrande att egendomsrätten ska beaktas, och de rättigheter som man som markägare har att disponera över sin mark på sätt man finner lämpligt.

Sökanden framför att påverkan på rekreationsområdet är utredd och vandringsstråk och rekreativa delar av området inte menligt kommer påverkas, och att placeringen är vald just utifrån dessa faktorer. Som stöd hänvisar sökanden till länsstyrelsens bedömning av åtgärdens inverkan på naturmiljön och riksintresset.

Vidare framför sökanden sina synpunkter kring samlokalisering till befintliga master och att någon skyldighet kring detta inte finns, även om de eftersträvar detta. Bauer Media hävdar på flera angivna grunder att det saknas förutsättningar för samlokalisering. Dels är hindren av rent teknisk natur då de befintliga masterna saknar den kapacitet som sökanden behöver, dels har sökanden visat att det av säkerhetsskäl finns anledning att uppföra ytterligare en mast i det allmännas intresse. För det fall att skyddsobjekten skulle skadas är det av intresse för samhällsnyttan att VMA (Viktigt Meddelande till Allmänheten) kan utsändas från annan oberoende anläggning. Slutligen uppställer även Teracom själva ett hinder mot den fria konkurrensen om rundradioutsändningar med den monopolistiska prissättning man tillämpar för privata aktörer i rundradiobranschen. En ansökan enligt EkomL (lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation), om samlokalisering är inte möjlig då detta avser kommersiell rundradio och inte anläggning för mobiltelefoni.

Sökanden anför att platsen är vald utifrån att ytterligare en mast placeras i ett område som redan är ianspråktaget miljömässigt genom befintliga master, och att platsen lämpar sig synnerligen väl för ytterligare en etablering. Sökanden hänvisar vidare till remissvaren som inkommit som styrker detta.

Bauer Media framför att en bedömning enligt plan- och bygglagen enligt 2 kap. 1 § ska ta hänsyn till både allmänna och enskilda intressen. Kommunen har härvidlag kommunicerat sökandens intresse som ett enskilt intresse vilket är felaktigt. I ansökan är klart och tydligt redogjort för det allmänintresse som sökanden företräder och detta allmänintresse ska

beaktas i processen likväl som andra konkurrerande allmänna och enskilda intressen som exempelvis det rörliga friluftslivet samt påverkan på enskilda boendes utsikt.

De framför att det får anses visat av sökanden att grundförutsättningarna i plan- och bygglagen 9 kap. 31 § är uppfyllda och att bygglov ska meddelas. Hinder mot bygglovs beviljande är inte redogjort för i kommunens bedömning. Man har varken hänvisat till lagutrymme eller praxis som skulle styrka den bedömning eller snarare åsikt som kommunen ger uttryck för. Sökanden vill åter påpeka att kommunen har att utöva sin myndighet under härför gällande lag och regelverk. Varje annan bedömning än den skönmässiga som redovisats ger vid handen att ett bygglov ska meddelas.

Sökanden har efter kommunikeringen av tjänsteskrivelsen inkommit med ytterligare ett yttrande, inkom 2017-12-04, där de bemöter nämndens bedömning.

Sammanfattningsvis framförs synpunkter om att bygglovenhetens bedömning är felaktig och att åtgärden uppfyller kraven för bygglov enligt 9 kap. 31 § plan- och bygglagen. De framför vidare ett utökat resonemang kring riksintressefrågan, och är av uppfattningen att länsstyrelsens bedömning ska vara vägledande för miljö- och stadsbyggnadsnämndens prövning och att riksintresset för friluftsliv och naturvård därmed inte ska förhindra ett bifall av ansökan.

Vidare bemöter de nämndens bedömning av det allmänna och enskilda intresset och visar på det stora allmänna intresset som ytterligare en fristående radiomast har med möjlighet till utsändningar av VMA-meddelanden. De framför att för anläggningar vars uppförande utgör ett starkt allmänt intresse kan omfattande natur- och kulturvärden i vissa fall tvingas stå åt sidan.

Samtliga inkomna yttranden finns i dess helhet i bilagorna 2-6.

Tidigare beslut

År 2014 handlades en ansökan om nybyggnad av en radiomast i det aktuella området. Den masten var 150 meter hög och hade mindre teknikbodar. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade den 12 november 2014 att återremittera ärendet för prövning om en alternativ placering av masten då det skulle vara bättre hushållning av mark. Detta med anledning av att förmå sökanden att utnyttja befintliga master på platsen. I andra hand för en prövning av konflikten med riksintresset för det rörliga friluftslivet, och för att om det motiverar en annan placering för att därigenom ta större hänsyn till gröna spåret och anslutande stigar. Förslaget reviderades men ärendet togs aldrig upp för beslut på nytt utan sökanden valde att återta ansökan. Ärendet avskrevs från vidare handläggning den 26 maj 2016.

Skäl till beslut

Enligt 9 kap. 31 § plan- och bygglagen ska bygglov ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan om åtgärden inte strider mot områdesbestämmelser, inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 § och uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9–11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser.

Aktuellt område ligger utanför planlagt område och saknar områdesbestämmelser. Översiktsplanen pekar ut området som ett natur- och rekreationsområde. Enligt

översiktsplanen ligger platsen inom ett område som utgör ett av de största sammanhängande grönområdena i Stockholms närhet. Området har naturvärden med stor variation av olika biotoper. Området är av riksintresse för friluftslivet och har höga upplevelse- och rekreationsvärden. Befintliga verksamheter bör ges möjlighet att fortleva och utvecklas och ska vägas mot det rörliga friluftslivets, naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen.

Enligt 2 kap. 1 § plan- och bygglagen ska vid prövning av bygglov hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen. Enligt 2 kap. 2 § plan- och bygglagen ska mark- och vattenområden användas för det ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. Enligt 2 kap. 4 § plan- och bygglagen får mark tas i anspråk för att bebyggas endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för ändamålet.

I prövningen av förslaget i förhållande till 2 kap. 1, 2 och 4 §§ plan- och bygglagen har nämnden gjort bedömningen att det allmänna intresset av att använda marken för det avsedda ändamålet, utan ytterligare inskränkningar på natur- och rekreationsvärdena väger tyngre än det enskilda och allmänna intresset av att etablera en ny radiomastanläggning i området som bl.a. kan fungera som komplementsändare för VMA-utsändning (Viktigt Meddelande till Allmänheten). Att uppföra en mast i enlighet med det förslag som prövats bedöms ge en stor omgivningspåverkan som påverkar stads- och landskapsbild och natur- och kulturvärdena i hög utsträckning. Nämndens samlade bedömning är att åtgärden går emot intentionerna med markens användande i kommunens översiktsplan samt det allmänna intresset av att ha tillgång till området och bruka det i enlighet med dess syfte. Åtgärden bedöms vidare inte uppfylla de krav som följer av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen bl.a. vad gäller anpassning och lämplighet med hänsyn till stads- och landskapsbild, natur- och kulturvärden och intresset av en god helhetsverkan.

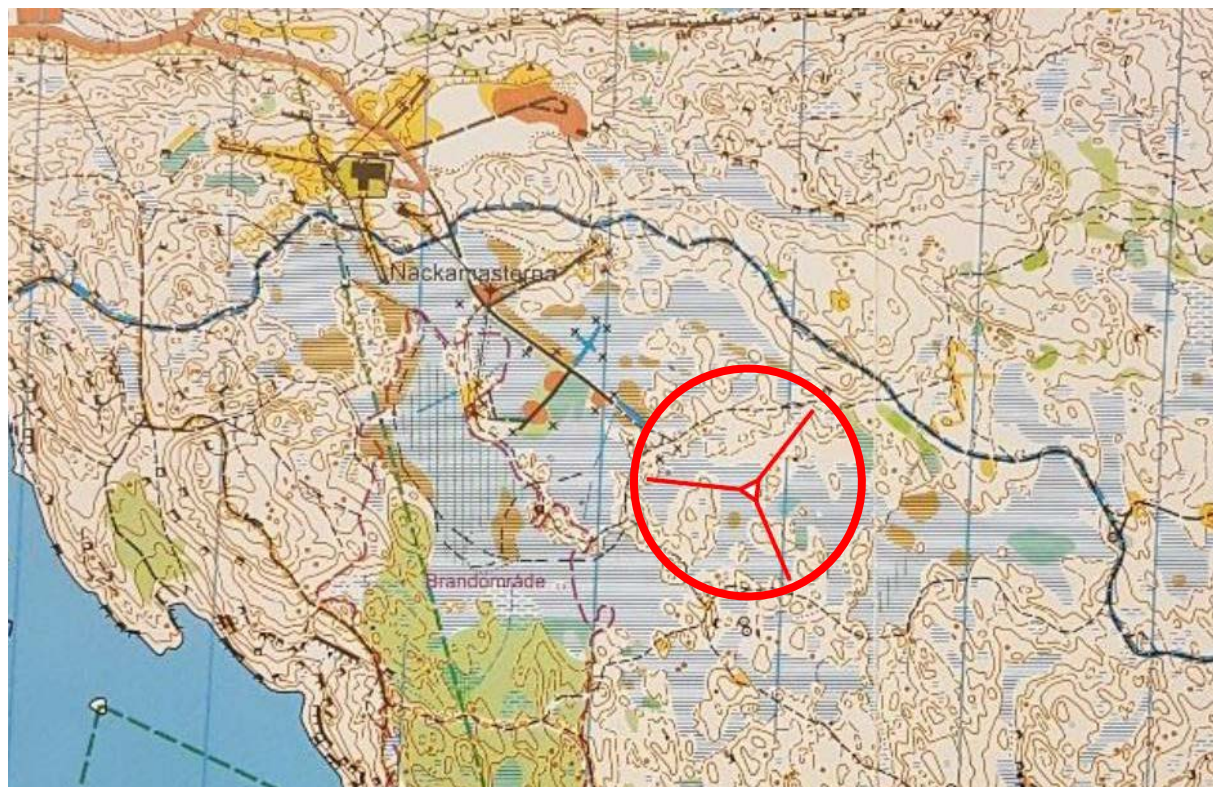
Nämnden avslår därför ansökan med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Bygglovenheten

Klas Modin
Handläggare

Bilagor

1. Bygglovhandlingar
2. Remissyttranden
3. Yttranden från organisationer och föreningar
4. Yttranden från privatpersoner
5. Yttranden från sökanden, Bauer Media AB
6. Kompletterande yttrande från sökanden, Bauer Media AB

Markeringen visar mastens och staglinornas tänkta placering